

CSERNY ÁKOS

Közhivatalnokok képzése a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen

1. A közigazgatás kialakulásával és fokozatos térnyerésével az állami feladatellátás e területe fokozatosan önálló szakmává, foglalkoztatási ágá vált, amely magával vonta a szakterület sajátosságainak megjelenését. Ennek hatására az európai országok többsége előbb-utóbb megvalósította a közigazgatás oktatási struktúrában való leképezését, ami tulajdonképpen a közigazgatási felsőoktatás megteremtését jelentette. Az állami hivatalnokok képzési rendszere – mint a személyi állomány felkészültségének alapja – azonban tértől és időtől, valamint a tradícióktól függően eltérő formákban és struktúrákban öltött testet Európa országaiban.

Hazánkban az elmúlt mintegy 150 évben a közigazgatási személyzeti politika ún. zárt – bár korántsem mindig egységes – rendszere kiépülésének lehettünk tanúi. Az önálló felsőfokú közigazgatási szakemberképzésnek azonban nálunk nincsenek történelmileg kialakult hagyományai, ennek megfelelően Magyarországon a közigazgatás tipikusan a különböző felsőoktatási képzési területek „gyűjtőágazatává” vált. Némi túlzással úgy is meg lehet fogalmazni, hogy azok számára, akik a saját szakterületükön nem tudtak vagy nem akartak elhelyezkedni, a közigazgatás ideális, rövidebb vagy hosszabb időtávra szóló állomáshelynek minősül. Ennek egyik oka pedig az, hogy a közigazgatást a felsőfokú oktatás – igazából a mai napig – nem ismerte el önálló szakterületként. Hagyományosan mindig is a jogászképzés (volt) a közigazgatási szakemberképzés színhelye hazánkban, amellett, hogy a jegyzőképzés, később pedig a tanácsakadémiai oktatás a közigazga-

tás helyi szintjének szakemberképzését jelentette.

E helyzetet kívánt változtatni 1977-ben az a „kormányzati-politikai” álláspont, amely életre hívta a felsőszintű közigazgatási generalista szakemberképzés magyarországi intézményét, az Államigazgatási Főiskolát.¹ Ezzel hazánk a kelet-közép európai országok közül elsőként valósította meg az elkülönült, felsőszintű közigazgatási szakemberképzés modelljét. A főiskolán, illetve annak jogutód intézményében kezdetben nappali és esti, majd levelező, másoddiplomás tagozatokon, alapképzésben, újabban pedig mesterképzésben, illetve nemzetközi szakon folyt/folyik az igazgatásszervezők képzése.

A közigazgatási felsőoktatás hazai megteremtését azonban nem követte a képzés és a szakma, valamint a politikai döntéshozatal összhangjának biztosítása, így a közigazgatási felsőfokú képzés a mai napig nem találta meg valódi helyét a felsőoktatás palettáján. A mindenkor politikai nem érezvén a közigazgatás működésének és – ezzel összefüggésben – a közigazgatási szakemberképzésnek a súlyát és jelentőségét, szinte mindig mostohagyermekként tekintett az ágazatra, valamint a közigazgatási szakemberképzésre. Megmutatkozott ez például abban, hogy az ország gazdasági és pénzügyi viharainak idején rendszerint a közigazgatást (is), az abban dolgozókat tekintették „bűnbaknak” az állami túlköltekezésért. De ide sorolhatjuk az Államigazgatási Főiskola (és jogutód intézménye) státuszának a módosuló politikai széljárások következtében bekövetkező változását is.

E folyamatok mindenképpen elősegítették azt, hogy – talán nem túlzás – a közigazgatás mára egy presztízsét, tekintélyét veszített ágazattá vált Magyarországon, amelynek felsőfokú képző intézménye(i) a piaci viszonyok közepette kénytelen(ek) biztosítani saját élet-

¹ Az Államigazgatási Főiskola az 1977. évi 3. tvr., illetve ennek végrehajtásáról szóló 1017/1978 (VI. 14.) MT számú határozat alapján 1978-ban kezdte meg első tanévét.

ben maradását(ukat).² Ennek oktatási struktúrában való tükröződését pedig az jelenti, hogy a közigazgatási képzések jórészt nem célirányzottan folynak. Másképpen fogalmazva: a közigazgatási felsőoktatás napjainkban partikuláris érdekek szolgálatában áll, azaz nem a valódi (szakmai) igények kiszolgálására törekszik, hanem például az oktatók, intézmények egzisztenciájának biztosítására. Ennélfogva a közigazgatási szakemberképzések jelenlegi formái – a hasznosulást is mérlegre téve – objektíve drágának tekinthetők, amelyek egyúttal nem járulnak hozzá a „jó állam” igényének megfelelő közszolgálati kar kialakításához. Hatására pedig valószínűleg tovább növekszik a – már korábban sem elhanyagolható mértékű – távolság az európai államok és Magyarország közigazgatása, közigazgatási szakembereinek minősége között.

E rövid áttekintés a magyar közigazgatási szakemberképzés csupán néhány jellemzőjére és hiátusára mutatott rá, amelyek azonban tipikusan jellemzik a mögöttünk álló közel 35 év „egyhelybenjárásának” politikáját, és amely egyúttal (egy újabb) közigazgatásireform-kísérlet kiindulópontjául szolgálhat. A mindenkori hatalomnak előbb-utóbb fel kell ismernie: a „jó” és „szerethető” állam egyik záloga a közigazgatás teljesítménye, amely pedig nyilvánvaló összefüggésben van a közigazgatási szakemberképzés módjával, oktatási rendszerben történő elhelyezésével.

A közelmúltban a közigazgatás és a hatalomgyakorlás kapcsolatát illetően kétségkívül „valamiféle elmozdulás” jelei figyelhetők meg. Ekként értékelhető például a közigazgatási szakterület nevesítése egy minisztériumi portfólióban (elnevezésben), vagy az új Alaptörvény azon rendelkezése, amely a közigazgatási bíróság megszervezésének lehetőségét

rögzíti. De e sorba illeszkedik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem megalapításának koncepciója is.

2. A magyar közigazgatás újjászervezésének alapja napjainkban a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program. Az elképzelés a „jó állam” koncepciójából indul ki, és keretet biztosít a magyar közigazgatás megújításának, meghatározva a célokat, a beavatkozási területeket és a konkrét intézkedéseket.

Hangsúlyos célként fogalmazódik meg a közjó érdekében végzett szolgálat és a hatékonyság az állam intézményi működésének területén, valamint az egyéni és a közösségi jogok biztosítása viszonylatában. Ennélfogva az állam szolgálatában álló tisztviselők, mint a jó állam megtestesítői – a negatív értelemben vett bürokratizmus megvalósításával – ne akadályt képezzenek a polgároknak napi ügyeik intézése során, hanem támaszt, segítséget nyújtsanak számukra. E cél elérése azonban – úgy vélem – hosszabb folyamat eredménye, amelynek során először vissza kell szerezni egy alapjaiban megtépázott szakma becsületét – többek között – egy olyan közigazgatás, közigazgatási kar létrehozatalával, amely a munkája iránti elkötelezettséggel, és magas szintű szakmai felkészültséggel látja el a rá bízott feladatokat. A Magyar-program által meghatározott célok elérését nehezíti tehát a közigazgatás mint szakma általános válsága, amely áthatja a folyamatok tervezését, a feladatok meghatározását, a szervezetrendszert, a közigazgatás eljárását, illetve a közigazgatás személyzetét. Az elmúlt 20 évben a reformkísérletek, valamint az ágazatba pumpált – elsősorban az informatika, az oktatás és a szervezetfejlesztés területét érintő – milliárdos beruházások és ellenére a közigazgatás hatékonysága és teljesítő-képessége nem változott, lemaradásunk e szakterületen – a részsikerek ellenére – egyre növekszik.

A közigazgatás professzionális (hatékony) működése szempontjából azonban kétségkívül kiemelkedő jelentősége van a személyi állomány felkészültségének, megfelelő képzé-

² A kép teljességéhez hozzátartozik az is, hogy az Államigazgatási Főiskola jogutód intézményén, a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karán kívül az utóbbi években az egyetemi jogi karok kebelén belül – azok általános oktatási portfóliójának tulajdonképpeni „lebutításával” –, továbbá egyéb, nem állami finanszírozású intézményekben is létrejöttek a közigazgatási „képzőhelyek” hazánkban.

senek. A közigazgatás megítélésének tükrébe ugyanis a társadalmi elégedettség.

A Magyar-program alapján a közigazgatási rendszer nagy jelentőségű és hosszú távra meghatározó átalakulás előtt áll. Ennek egyik tartópillérét pedig az jelenti, hogy a közigazgatási tisztviselők szakmai képzése, a képzés színvonalának erősítése 2012. január 1-jétől a Nemzeti Közszolgálati Egyetem – mint a közigazgatás-utánpótlás bázisintézménye – keretein belül valósulhat meg. Az új szervezeti konstrukció reményeim szerint a korábbiaknál intenzívebben szolgálja majd a közigazgatás személyi állományának minőségi fejlesztését.

3. Úgy vélem, az utóbbi évek oktatáspolitikájához képest gyökeres változásra van szükség a közigazgatási felsőfokú képzés előbb említett új centrumában. Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – a felsőfokú közigazgatási szakemberképzés néhány alapvető jellemzőjét, általános elvárását és lehetséges célkitűzést foglalom össze. A megfogalmazott elképzelések ugyanakkor – álláspontom szerint – kizárólag komplex módon szolgálhatják azt a célt, hogy a közigazgatási felsőoktatás biztosítsa és közvetítse a közigazgatási dolgozók és a jelöltek részére mindazt az ismeret- és tudanyagot, amely az eredményes és hatékony munkavégzéshez szükséges.

a) A Nemzeti Közszolgálati Egyetemről, valamint a közigazgatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény alapján a közigazgatási felsőoktatás: a köztisztviselői és a kormánytisztviselői pályára felkészítő közigazgatási képzési ág alapképzési szakjai, valamint a hozzá kapcsolódó mesterképzési szakok.³ A törvényben definiált képzések ugyanakkor nem zárják ki, hogy e területen más képzési formák is megjelenjenek. Az alap- és mesterképzéseken kívül meghatározó elemének kell lennie a közigazgatás személyi állomány felsőfokú képzésének az alap- és mesterképzésre

épülő szakirányú továbbképzési rendszernek (a specialistaképzés), a különböző szintű közigazgatási vezetőképzésnek, valamint a közszolgálat más területeiről a közigazgatásba érkezők számára kialakítandó közigazgatási átkezdésnek.

b) Az utóbbi időben fokozatosan önfinanszírozóvá váló felsőoktatásban domináns mennyiségi képzés helyett – a szükséges feltételek megléte esetén – fokozatosan át kell térni a minőségi képzés előkészítésére, majd megvalósítására. Megjegyzem, a gyakorlatban valószínűleg nehézséget okoz, hogy a kifutó évfolyamok számára még több éven keresztül biztosítani szükséges a korábbi képzési kereteket, ugyanakkor ezzel párhuzamosan egy újfajta (közigazgatási) felsőoktatási „politika” megteremtését is elő kell készíteni.

Mindez különös feladatot ró az oktatókra és a kari vezetőkre. Növelni kell a képzés szakmai színvonalát, amelyben az oktatási egységek vezetőinek a korábbiakban megszokotthoz képest várhatóan lényegesen intenzívebb feladata és felelőssége lesz a jövőben. A fenti cél eléréséhez nélkülözhetetlen az oktatásszervezeti egységek újrastrukturálása is, valamint újabb közigazgatás-centrikus képzések, képzéscsoportok kialakítása.

c) Minőségi felsőoktatás ugyanakkor kétértelműen csak abban az esetben várható el, ha a pénzügyi keretek meghatározása nem a hallgatói létszám arányában történik. A jelenlegi közigazgatási szakembert képző piac résztvevőinek képzéseiből – álláspontom szerint, többek között – az utánpótlásképzés lényege hiányzik: az állami szolgálatra nevelés, hatalom birtokában való munkavégzés képességének okítása. A képzési struktúra kialakítása során a hivatástudatnak és a szakértelem követelményének egységesen kell érvényesülnie a tervezett utánpótlásképzésben. Mindez – úgy vélem – tisztán piaci keretek között nem történhet meg hatékonyan, mivel a felsőoktatás piaci törvényszerűségei alapjaiban ássák alá a – nem csupán az ismeretek átadására koncentráló – közhivatalnoki képzést. A megoldást a klasszikus finanszíro-

³ Közigazgatási felsőoktatási képzés a közigazgatásért felelős miniszter előzetes engedélye alapján indulhat.

zasi rendszer átalakítása, újabb, a képzést támogató pénzügyi megoldások rendszerbe ágyazása és hatékony felhasználása jelentheti. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Kara esetében valószínűleg ekként jöhetnek majd számításba azok a köz-igazgatásba importálandó – a 21. századi oktatásfinanszírozás nélkülözhetetlen elemét jelentő – pályázati források, amelyekből képzések, oktatásszervezeti egységek működtetése biztosítható, materiális beruházások létesíthetők.

d) A tartalmi kérdések tárgyalásakor fontos kiemelni az egyetem karai közötti együttműködést, a hallgatók számára az egyes képzési (rész)területek viszonylatában az átjárhatóság megteremtését. Ennek kidolgozása és gyakorlati megvalósítása valószínűleg hosszabb időt vesz igénybe, de az integrációnak lehetőséget kell biztosítania az alapképzésekben résztvevők számára más karok továbbképzéseiben, specialistaképzéseiben történő részvételre. Mindez az állami tisztviselőképzés integrációjának, az egységes közszolgálati életpályamoddal kialakításának lényegéből fakadó elvárás.

e) A közhivatalnok-képzés hatékonyságának elengedhetetlen feltétele, hogy a köz-igazgatás részéről jelentkező valós szakemberigényeket be kell csatornázni az oktatási rendszerbe. Ennek érdekében az egyetemen folyó köz-igazgatási felsőoktatást össze kell kapcsolni a köz-igazgatási feladatellátás személyi központjával. A képzések tartalmának kialakítása során ezeket figyelembe véve lehetne kialakítani, vagy módosítani elsősorban a továbbképzési, specialista-képzési kínálaton, illetve ezek tartalmán. Ennek keretében megfontolandó egy olyan információs bázis működtetése is, amelynek segítségével a képzési központ koordinálni tudná a köz-igazgatási szervek felől érkező munkaerőigényeket (gyakornokok elhelyezése, hirtelen jelentkező ideiglenes többletkapacitások biztosítása a köz-igazgatási szervek részére, végzősök számára álláshely biztosítása). Mindez összhangot biztosítana a képzés és a munkaerő-piaci igények között,

és a hallgatókat is közelebb vinné az addig csak tankönyvekből megismert valódi, gyakorlati köz-igazgatáshoz.

f) Az új oktatási struktúra a leendő és a jogviszonyban álló kormánytisztviselők és köztisztviselők magas szintű, azaz a mai tudományos és képzési ismereteknek megfelelő oktatását jelenti, amelynek során az alábbi szempontokat célszerű kiemelten figyelembe venni:

- a magas szintű oktatási feladatellátás a hatékony köz-igazgatás-képzés alapelemeként;

- az egyetem karaival és szakmai partnerintézményeivel történő oktatási és kutatási együttműködést;

- integrált tudás átadását, azaz a felsőoktatásban és a köz-igazgatási kutatóhelyeken felhalmozott ismeretek képzésbe ágyazását;

- az oktatási minőség biztosítását, amelyet a különböző „szinteken” elhelyezett, folyamatos monitoring garantálhat;

- a korszerű ismeretek és ismeretátadási technikák alkalmazását, a naprakész ismereteknek megfelelő képzés és szolgáltatásnyújtás a legújabb képzési módszerek, valamint a hazai és a nemzetközi kutatási eredmények figyelembevételével.

g) A képzés tartalma mellett a 21. századi felsőoktatásban nem elhanyagolható tehát az oktatásmódszertan kérdésköre sem, amelynek igazodnia kell a köz-igazgatás és az oktatás technikai fejlődéséhez is. Annak ellenére, hogy az alap- és mesterképzések esetében főleg – de nem kizárólagosan – az ismeretek átadása a cél, már a generalistaképzés időszakában fel kell készíteni a hallgatókat a munkájuk során alkalmazandó technikai eszközök kezelésére. Így például kiemelt figyelmet szükséges fordítani arra, hogy az egyetemről – ellentétben a jelenlegi gyakorlattal – aktív irodai szintű informatikai ismeretekkel kerüljenek ki a végzős hallgatók.

A köz-igazgatási képzésben a hagyományos képzési formákon kívül létjogosultsága van például az elektronikus tananyagfejlesztésnek, a tanulás, az ismeretátadás távoktatási formáinak. Mindez azonban nem

korlátlanul, és a képzés nem minden területén valósulhat meg, ahol azonban igen, ott a hagyományos oktatási formákkal együtt – például az elektronikus oktatási módszerek alkalmazása hagyományos tantermi keretek között – kétségkívül növelheti a képzés hatékonyságát (blended learning). Míg például a generalista-képzésben általában a hagyományos tanításközpontú formák kerülnek előtérbe, a speciális ismeretek oktatása során már a készségek, kompetenciák alakítása és fejlesztése válik hangsúlyossá.

b) Ahogy a hazai felsőoktatásban hagyományosan kialakult, úgy a közigazgatási felsőoktatásban is alapkövetelmény az oktatói kar számára a kutatói feladatok egyidejű elvégzése. Mindazonáltal ha a képzéseket használható, hasznosítható ismeretanyagokkal kívánjuk feltölteni, nem tekinthetünk el attól sem, hogy a napi közigazgatási gyakorlatot ismerő, abban tevékeny részt vevő szakembereket is integráljunk – elsősorban, de nem kizárólagosan a specialista képzés szintjén – az oktatói állományba. Más oldalról viszont a közigazgatás-tudomány kutatóinak bevonása az oktatásba, a tananyagkészítésbe szintén – a korábbiaknál intenzívebben – szükségszerűnek mutatkozik.

Ebből adódóan tehát a közigazgatási felsőoktatás személyi állományát egyrészt fel kell készíteni az újabb kihívásokból eredő feladatok ellátására, másrészt pótolni kell a hiányzó erőforrásokat.

i) Az önálló egyetemi szintű közigazgatási képzés nélkülözhetetlen eleme az önálló közigazgatás-tudományi doktori iskola megalapítása és működtetése. Nem csupán a felsőoktatási akkreditáció követelményeire tekintettel, hanem abból kiindulva, hogy egy magasabb presztízsré számot tartó hivatás folyamatos fejlődésének, megújításának tudományos igényű szakmai műhelye, garanciája az önálló doktori oktatás, amelynek létrehozatala során – többek között – a személyi feltételek biztosítása jelent különös kihívást a kar számára.

j) A felsőszintű közigazgatásiszakemberképzés megújítása során kellő figyelmet

szükséges fordítani az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére is. Nem elsősorban és nem kizárólag az uniós közszolgálatra történő képzés céljaiból kiindulva, hanem azért mert – álláspontom szerint – egy tagállami közhivatalnok európai alpműveltségének része kell legyen egy bizonyos szintű aktív nyelvismeret. A közhivatalnok kar ez irányú minőségváltozása szintén egy hosszabb folyamat eredménye, ugyanakkor a köztisztviselők elmúlt 20 évben „végbement nyelvi képzése” – az általános vélemények alapján – nem hozta meg a kívánt eredményeket. Ennélfogva a közigazgatási szaknyelv differenciált és integrált oktatása szükséges a generalista- és a specialistaképzés, valamint a vezetőképzés területén, továbbá nem lehet eltekinteni egy akkreditált közigazgatási szaknyelvi vizsgaközpont megalapításától sem.

k) Végül fontos hangsúlyozni: a közigazgatásiszakemberképzés valamennyi formájának ki kell terjednie a hallgatók attitűdjének kialakítására és formálására. Mindenekelőtt arra tekintettel, hogy a közigazgatási munka közhatalom birtokában végzett tevékenység. (Másképpen viszont a közigazgatás szolgáltató jellege is megkíván bizonyos, az átlagostól eltérő emberi kvalitásokat.) Ennélfogva a hagyományos ismeretátadás csupán a közhivatalnokképzés vázát jelenti. A képzés akkor válik a „jó állam” szempontjából hasznosíthatóvá, ha megfelelő hivatástudattal és elkötelezettséggel, közigazgatási attitűddel rendelkező, a közhatalommal élni és nem visszaélni tudó szakemberek kerülnek ki a Közigazgatás-tudományi Karról. E célnak pedig alá kell rendelni mind a képzési rendszer kialakítását, mind pedig az oktatók munkáját.

4. A közigazgatás-képzés Nemzeti Közhatalmi Egyetembe való integrálásával lényegében visszatértünk ahhoz az elképzeléshez, amely először 1977-ben fogalmazódott meg hazánkban: egy elkülönült, a kormányzat alá rendelt felső-/egyetemi szintű közigazgatási szakemberképzés – Európa több

országában alkalmazott – modelljének megteremtéséhez. A közigazgatási képzésben immár másfél évtizede részt vevő oktatóként csak remélni tudom, hogy az újrakezdés nem követi a jövőben visszarendeződés, politikai elbizonytalanodás. Ugyanakkor a közigazgatás méltó helyének elfoglalásában a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tető alá hozatala csak az első – bár kétségkívül nagy jelentőségű – lépés.

Az állam, s benne a közigazgatás helyzetének megítélése, jövőbeli kilátásai ma sokkal bizonytalanabbak, mint valaha. Míg a '80-as, de különösen a '90-es évek az útkeresés időszakaként jellemezhetők, mára Magyarországon megrendült a közigazgatásba vetett bizalom. Túl azon, hogy a kudarc okainak elemzése kétségtelenül fontos a jövő kialakításában, a közigazgatás presztízse, tekintélye

a szakma valamennyi résztvevőjén múlik: minden közigazgatási szakembernek, oktatónak, végzett hallgatónak, valamint a politikai döntéshozóknak különös feladata és felelőssége van e téren. Ennélfogva nem csupán az esküjükben, fogadalmukban foglaltakat, a jogszabályokban előírtakat kell teljesíteniük, hanem vissza kell szerezniük egy etikai alapjaiban megingatott szakma becsületét is.

Reményeim szerint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem létrehozásával egy olyan felsőfokú közigazgatási szakemberképző intézmény alapjainak lerakására került sor, amelynek falai között a hallgatók hasznos, a jövőjüket megalapozó éveket tölthetnek el, és amely át tudja adni az állami szolgálat küldetését a közhatalom későbbi megszemélyesítői, a leendő közigazgatási szakemberek számára.

Felhasznált irodalom:

BAKA András: *A felsőszintű közigazgatási képzés 30 éve. I. Közigazgatási képzés, jövőkép, realitások, = 30 év. A Budapesti Corvinus Egye-*

tem Közigazgatástudományi Karának (Államigazgatási Főiskola) története 1977–2007, Budapest, HVG-ORAC, 2007.

Közhivatalnokok képzése a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen

Az önálló, felsőfokú közigazgatási szakemberképzésnek Magyarországon nincsenek történelmileg kialakult hagyományai, melynek egyik oka az, hogy a közigazgatást a felsőfokú oktatás – igazából a mai napig – nem ismerte el önálló szakterületként. Hagyományosan ugyanis mindig is a jogászképzés (volt) a közigazgatási szakemberképzés színhelye hazánkban, amellet, hogy a jegyzőképzés, később pedig a tanácsakadémiai oktatás a közigazgatás helyi szintjének szakemberképzését jelentette.

Később az Államigazgatási Főiskola 1977. évi megalapításával hazánk a kelet-közép európai országok közül elsőként valósította meg az elkülönült, felsőszintű közigazgatási szakemberképzés modelljét. Ennek ellenére a közigazgatási felsőfokú képzés a mai napig nem találta meg valódi helyét a felsőoktatás palettáján.

A közigazgatási felsőoktatás napjainkban partikuláris érdekek szolgálatában áll, azaz nem a valódi (szakmai) igények kiszolgálására törekszik, hanem például az oktatók, intézmények egzisztenciájának biztosítására. A közigazgatási képzések ennélfogva jórészt nem célirányzottan folynak, s a hasznosulást is mérlegre téve objektíve drágának tekinthetők.

Napjainkban, amikor hangsúlyos célként fogalmazódik meg a közőj érdekében végzett szolgálat és a hatékonyság az állam intézményi működésének területén, jogos elvárás, hogy az állam szolgálatában álló tisztviselők, mint a jó állam megtestesítői – a negatív értelemben vett bürokratizmus megvalósításával – ne akadályt képezzenek a polgároknak napi ügyeik intézése során, hanem támogatást, segítséget nyújtsanak számukra.

A Magyary-program alapján a közigazgatási képzési rendszer nagy jelentőségű és hosszú távra meghatározó átalakulás előtt áll. Ennek egyik tartópillérét pedig az jelenti, hogy a közigazgatási tisztviselők szakmai képzése, a képzés színvonalának erősítése 2012. január 1-jétől a Nemzeti Közszerológati Egyetem – mint a közigazgatás-utánpótlás bázisintézménye – keretein belül valósulhat meg.

Az utóbbi évek oktatáspolitikájához képest azonban gyökeres változásra van szükség a közigazgatási felsőfokú képzés előbb említett új centrumában. A tanulmány – a teljesség igénye nélkül – a felsőfokú közigazgatási szakemberképzés néhány alapvető jellemzőjét, általános elvárását és lehetséges célkitűzését foglalja össze.